

به بهانه ۱۲ مرداد؛ روز بدون طلاق

امروز نمی‌توانید طلاق بگیرید

مروری بر وضعیت یک معضل اجتماعی فراگیر در سال‌های اخیر

انسو محمدی

از دواج و ۱۷۴ هزار و ۵۹۷ واقعه طلاق در سال ۹۶ خبر داد و این یعنی آمار طلاق نسبت به آمار پايانی سال ۹۵ که ۱۶۵ هزار و ۹۷۱ مورد بوده، نسبت طلاق‌ها به ازدواج‌های ثبت شده در یک سال به ۲۹ درصد رسیده است که بالاترین آمار در تاریخ ثبت احوال ایران از سال ۱۳۴۴ است.

تهران؛ پایتخت طلاق ایران

در این میان رئیس کانون سردفتران ازدواج و طلاق با ارائه آماري درباره طلاق و ازدواج در ایران گفته بود که استان‌های تهران، خراسان رضوی، اصفهان، فارس، خوزستان، آذربایجان شرقی، مازندران، البرز، گیلان و آذربایجان غربی بیشترین آمار طلاق را به خود اختصاص داده‌اند.

افزایش طلاق در کشور به معضلی بزرگ و آسیب اجتماعی تبدیل شده که بنیان خانواده‌ها و سرمایه‌های اجتماعی و به تبع آن منابع انسانی را نشانه رفته است. مسئله طلاق و افزایش روند آن نگرانی‌های زیادی را در آینده فرهنگی و نسلی کشور به وجود آورده است. کارشناسان مسئله اعتیاد، وضعیت نامطلوب اقتصادی به تبع آن بیکاری و رواج سبک زندگی غربی در سطح جامعه و در سطح خانواده‌ها نداشتن شناخت، نداشتن امید به تغییر، نبود تفاهم، تکراری شدن و دخالت خانواده‌ها از مهم‌ترین علل اصلی طلاق در جامعه کنونی می‌دانند.

میانگین سنی ازدواج؛ مردان ۲۷.۳ سال، زنان ۲۲.۸

به گفته ابوترابی میانگین سنی ازدواج در مردان ۲۷.۳ سال و در زنان نیز ۲۲.۸ سال به ثبت رسیده است. با توجه آمارهای سازمان ثبت احوال تعداد

طلاق‌ها از آغاز دهه ۱۳۷۰، روندی صعودی داشته است. اما از اوایل دهه ۱۳۸۰ هم‌زمان با افزایش تعداد ازدواج‌ها که بیشتر مربوط به متولد دهه ۱۳۶۰ بود، تعداد طلاق‌ها هم افزایش یافت. تا جایی که در سال ۱۳۸۵، تعداد طلاق‌ها به بیش از ۲ برابر سال ۱۳۷۵ رسید. با این حال از سال ۱۳۸۹، با آغاز کاهش تعداد ازدواج‌ها، تعداد طلاق‌ها همچنان در حال افزایش است.

نارضایتی جنسی؛ یکی از دلایل اصلی طلاق

در این میان در ایران تحقیقاتی در مورد دلایل طلاق انجام شده است اما معمولاً نتایج این تحقیقات که بیشتر توسط نهادهای دولتی انجام می‌شود، منتشر نمی‌شود. اما دو سال پیش شهیندخت مولاوردی، معاون وقت رئیس جمهوری، نارضایتی جنسی را به عنوان یکی از دلایل اصلی طلاق اعلام کرد. پیش از آن هم نتایج یک تحقیق دانشگاهی در رسانه‌ها منتشر شد که دلیل عمده طلاق را مشکلات جنسی دانسته بود. افزایش آمار طلاق در ایران، طی دو سال اخیر بحث برانگیز بوده است. با وجود این تغییرات، و اینکه آمار و در سطح خانواده نداشتن شناخت، نداشتن امید به تغییر، نبود تفاهم، تکراری شدن و دخالت خانواده‌ها از مهم‌ترین علل اصلی طلاق در جامعه کنونی می‌دانند.

طلاق، قبل از سالگرد ازدواج

از سوی دیگر یکی از مهم‌ترین شاخص‌هایی که در موضوع طلاق مطرح می‌شود، طول مدت زندگی مشترک است. شاخصی که چندان حال خوشی در کشور ندارد، چرا که در سال ۱۳۹۴ درصد از زوجینی که طلاق گرفته‌اند، حتی یک‌سالگی پیوند ازدواج خود را

طلاق؛

نشانی از گسیختگی اجتماعی

در این میان صنعتی شدن و شهرنشینی تغییرات ساختاری به دنبال خود آورد و نهاد خانواده نیز از این تغییرات تاثیر پذیرفت چرا که این دو عوامل نقش مهمی در کاهش باروری و افزایش امید به زندگی داشت. در نتیجه زمینه برای تحصیلات و مشارکت زنان فراهم شد، سن ازدواج و فرزندآوری بالا رفت و به دنبال آن فردگرایی، افزایش توقعات و انتظارات از زندگی زناشویی و افزایش درآمد زنان، تاثیر مهمی در افزایش طلاق داشته است. با توجه به اینکه طلاق در دهه‌های اخیر در کشورهای صنعتی و بیشتر کشورهای در حال توسعه روندی صعودی به خود گرفته است و از آنجایی که ایران کشوری در حال توسعه است و نهاد خانواده تحت تاثیر روندمر نیز است دچار تغییراتی شده است و به طور مستقیم مفهوم توسعه به معنی پیشرفت و افزایش ظرفیت‌های تولیدی اعم از ظرفیت‌های فیزیکی، انسانی و اجتماعی را نشانه رفته است؛ جامعه‌ای که فردگرایی در آن رشد پیدا کرده و انسجام و یکپارچگی‌اش تحت شعاع این گسیختگی ناشی از طلاق قرار می‌گیرد.

آموزش؛ حلقه مفقوده در مقوله ازدواج

تحقیقات مختلف در ایران نشان می‌دهند آموزش‌های پیش از ازدواج در بهبود کیفیت ازدواج نقش مهمی دارند و جدی نگرفتن آموزش صحیح مهارت‌های همسر داری نه در مدرسه و نه در دانشگاه و آکتفا به درسی دوواحده و یا مشاوره‌ای دو ساعته پیش از ازدواج که آن هم خیلی اوقات اجرا نمی‌شود، نتیجه‌اش می‌شود آمارهای روبه رشد و روند افزایش سالانه طلاق. از سوی دیگر باید به این نکته هم توجه داشت که جوانان امروز جامعه ایران با جوانان دهه‌های پیش تفاوت‌های بسیاری در جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری دارند. ادامه تحصیل و فرآیند مدرسه‌داری، استقلال مالی قبل و بعد از ازدواج، حضور در پست‌ها و مشاغل مختلف، مقوله ازدواج را برای جوانان ایرانی از اولویت‌انداخته و کم‌ارزش کرده

ایراد دهنده

دو سال پیش شهیندخت مولاوردی، معاون وقت رئیس جمهوری، نارضایتی جنسی را به عنوان یکی از دلایل اصلی طلاق اعلام کرد. پیش از آن هم نتایج یک تحقیق دانشگاهی در رسانه‌ها منتشر شد که دلیل عمده طلاق را مشکلات جنسی دانسته بود

است. دیگر کوتاه آمدن و سازش زن و مرد در مقابل قصورات و تقصیرهای هم، معنای فداکاری و ایثاری از روی علاقه ن داده و به معنای به خطر افتادن منافع تفسیر می‌شود. به همین دلیل می‌بینیم که مسئولان قوه قضاییه اعلام می‌کنند ۶۰ درصد دادخواست‌های طلاق به درخواست زنان و رتبه‌بندی متعلق به طلاق‌های توافقی است.

فضای مجازی؛ شتاب دهنده طلاق؟

با این حال اگر از بیکاری و اعتیاد که پای ثابت تمام گزارش‌های علل طلاق هستند بگذریم، چندسالی هست فضای مجازی کم کم در حال سفت کردن جای پای خود در میان علل طلاق است. البته باید گفت که بر خلاف گزارش برخی از دستگاه‌ها که فضای مجازی را عامل مستقیم طلاق می‌دانند، این فضا به شکلی غیر مستقیم و در اصل در نقش شتاب‌دهنده گرایش به طلاق عمل می‌کند. افزایش فردگرایی به واسطه حضور شبکه‌های اجتماعی در جامعه ایران، افزایش روابط و تسهیل آن، افزایش مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی و همچنین رواج سبک زندگی غیر ایرانی، افزایش گرایش به اعتیاد و مواردی از این دست، از مغانی است که فضای مجازی برای خانواده ایرانی در پی داشته که در بسیاری از موارد زوجین را به نقطه طلاق رسانده است. این بدان معنی نیست که فضای مجازی تماماً مخرب بوده و کارایی نداشته، بلکه وضعیت نظارت بر محتوای آن سبب بروز آسیب‌های جدی شده است.

سخن آخر اینکه لازم است در این زمینه همه دستگاه‌های متولی در حوزه ازدواج و طلاق تمهیدات لازم را ببندیشوند و راه‌چهارای برای این گسیختگی تلخ اجتماعی پیدا کنند و برای برون رفت از این وضعیت، آموزش‌ها و مهارت‌های کافی را در سال‌های قبل از ازدواج به افراد جامعه ارایه دهند.

از گوشه و کنار

شهر وندان باید از جزئیات نحوه اداره شهر در حوزه مالی مطلع شوند

رئیس کمیته بودجه و نظارت مالی شورای شهر گفت: حق شهروندان تهرانی است که از جزئیات نحوه اداره شهر به‌ویژه در حوزه مالی مطلع شوند؛ از همین رو است که گزارش تلفیق بودجه سال ۹۳ توسط حسابرس شهرداری در دو جلسه در صحن شورا مطرح شد. سید حسن رسولی در رابطه با گزارش ارائه شده از سوی شهرداری درباره تلفیق بودجه سال ۹۳ به اینا گفت: در ادوار گذشته گزارش‌های تلفیق بودجه سالیانه در جلسات غیر علنی مطرح می‌شد، اما با توجه به راهبرد شفاف‌سازی در شورای پنجم اینگونه‌امور در جلسات علنی و با حضور خبرنگاران مطرح می‌شود. او افزود: حق شهروندان تهرانی است که از جزئیات نحوه اداره شهر به‌ویژه در حوزه مالی مطلع شوند. در نتیجه گزارش تلفیق بودجه سال ۹۳ توسط حسابرس شهرداری در دو جلسه در صحن شورا مطرح شد. رسولی با اشاره به اینکه محتوای بندهای این گزارش به دو بند قابل تفکیک است، تصریح کرد: برخی بندهای این گزارش مهم است و شامل تعهدات و حقوق مالی نسبتاً مالی بالایی است که در سال مالی ۹۳ توسط متولیان وقت برای شهر و شهرداری تهران ایجاد شده است. بخش دیگر، بندهایی با اهمیت کمتر است.

تبدیل گود برج میلاد به «پلازا»

رئیس کمیته بودجه شورای شهر با بیان اینکه گود برج میلاد جز ۲۰۰ گود بر خطر تهران است پیشنهاد کرد: در صورتی که سرمایه‌گذار برای ادامه ساخت فاز ۲ برج میلاد پیدا نشود، این گود ایمن‌سازی و تبدیل به پلازا شهری شود. محمد فرحانی در گفت و گو با ایسنا، در مورد آخرین وضعیت مالکیت گود برج میلاد با بیان اینکه پنج سال پیش در زمان قالبیاف، قراردادی میان سازمان مشارکت‌های شهرداری و شرکت سرمایه‌گذاری قدر متعلق به بنیاد تعاون ناجا امضا شد گفت: بر اساس این قرار داد مقرر شد که فاز ۲ برج میلاد، هتل دو طبقه پنج ستاره‌ای در جوار مرکز همایش‌های برج میلاد ساخته شود. او با بیان اینکه بنیاد تعاون ناجا نیز بلافاصله بعد از انعقاد قرارداد نسبت به گودبرداری اقدام کرد، گفت: مساحت زیادی از گود برداشته شد، اما کار به همان شکل راه‌اندو بنیاد تعاون ناجا نیز دلیل انصراف خود از این پروژه را رفتن شریک چینی خود عنوان کرد و اعلام کرد که به دنبال یک شریک است چرا که به دلیل مشکلات مالی امکان توسعه پروژه را ندارد. اگر نتوانستیم نسبت به جذب سرمایه‌گذار برای ادامه کار اقدام کنیم، پیشنهاد می‌شود که این گود ایمن‌سازی و تبدیل به پلازا شهری شود که حداقل مردم در آن به تفریح بپردازند.

توضیح رئیس پلیس فتا درباره‌ای مصادیق جرایم رایانه‌ای

سرهنگ کاظمی گفت: پلیس فتا همچون گشت‌های کلانتری، فضای مجازی را به صورت ۲۴ ساعته رصد می‌کند. سرهنگ توح کاظمی، رئیس پلیس فتا تهران بزرگ در گفتگو با امیزان، اظهار داشت: قانون جرایم رایانه‌ای پس از اصلاح مجدد در سال ۱۳۹۲ در قانون جدید مجازات‌ها جای گرفت که هم‌اکنون در حال اجراست. او با اشاره به محدود جرایم رایانه‌ای گفت: مواردی مانند هتک حرمت، نشر اکاذیب، توهین و افترا، دسترسی‌های غیر مجاز، نفوذپذیری و جعل داده‌های رایانه‌ای جرم تلقی شده و مجازات‌هایی نیز برای آن‌ها تعریف شده است. سرهنگ کاظمی با بیان اینکه دادرسی ویژه جرایم رایانه‌ای در تهران و دادرسی‌های عمومی در سراسر کشور پاسخگوی جرایم رایانه‌ای هستند افزود: شهروندان در صورت داشتن شکایت در رابطه با جرایم رایانه‌ای در ابتدا باید به مراجع قضایی مراجعه و با تشکیل پرونده و گزارش اعلام جرم، شکایت خود را در دادرسی مطرح کنند. پرونده‌ها مراجع قضایی به پلیس‌های تخصصی فتا رجوع داده می‌شود و اقدامات نهایی برای کشف پرونده انجام خواهد گرفت.

شناخت و درک حس حسادت

فاخته ناصح، دکترای روانشناسی عمومی

بی‌گمان راجع به چشم و هم چشمی، حسادت، بدخواهی، زیرآب زدن و چوب لای چرخ گذاشتن شنیده‌اید و حتی در مواردی این احساسات را در زندگی‌مان با گوشت و پوست و استخوانمان خود لمس و تجربه کرده‌اید. از اینرو می‌توان گفت ریشه بسیاری از غیبت‌ها، تهمت‌ها، هتک حرمت و ترور شخصیت‌ها در همین صفت ناپسند نهفته است که سبب می‌شود که آدمی خوبی‌ها و داشته‌های ارزشمند دیگران را نادیده انگارد و همواره در جست و جوی یافتن کاستی و نکوهش آنان باشد. بر اساس یافته‌ها و پژوهش‌های متعدد در حوزه روانشناسی باید متذکر شد به واقع سرمنشأ بسیاری از مشکلاتی که افراد در آنها گرفتارند، نهفته در همین نقص و کاستی‌های فرهنگی و اجتماعی است. بطور کلی می‌توان گفت دیالوگ ماندگار استاد عزت‌الله انتظامی در فیلم «خانه‌ای روی آب» که می‌گوید: «توی این مملکت بخل، حسادت و تنگ

نظری شغل دوم همه مردم» با زبانی تلخ و دقیق گویای اندر احوال جامعه امروزی ما است. جامعه‌ای که حسدورزی و تنگ نظری در آن تاجایی پیش می‌رود که نه تنها از پیشرفت دیگران خوشحال نمی‌شویم بلکه در بسیاری از موقع حالت حزن و اندوه تمام وجودمان را فرا می‌گیرد و موجب تشنج و برهم خوردن نظم در روال عادی و معمول زندگی‌مان می‌شود. روانشناسان بر این باورند که «حسادت» یکی از آن دسته احساساتی است که بدون وجود ارتباط اجتماعی و کنش متقابل انسانی نمی‌تواند وجود خارجی داشته باشد؛ این احساس منفی و غیراخلاقی با دیدن امتیازی که خود نداریم و دیگران آن را دارا می‌باشند، در ما می‌جوشد و به راه می‌افتد و وجودمان را همچون آتشی که خرمنی را می‌سوزاند به آتش می‌کشاند. حسادت در واقع یک واکنش ذهنی به وضعیت نامطلوب اجتماعی است که از طریق مقایسه مزایا و موقعیت‌های دیگران ساخته می‌شود و دقیقاً هر جا سخن از مقایسه فرد با افراد دیگر در میان باشد و بالطبع احساس ناخوشایند کهنتری در شخص شکل بگیرد، ردپای حسادت

در آنجا دیده می‌شود. «حسادت» یک واکنش هیجانی است که از ترکیب تجربه حالات روانی ناخوشایند از جمله حقارت، بی‌عدالتی ذهنی و خشم بوجود می‌آید و اغلب افراد تمایل دارند تا آن راز دید دیگران پنهان نمایند. از اینرو چون حسادت یک احساس اجتماعی تلقی می‌شود، نقش جامعه و فرهنگ در شکل‌گیری و تشدید آن بسیار حایز اهمیت است و در همین راستا شدت و میزان این هیجان منفی، کیفیت زندگی اجتماعی فرد را تحت تاثیر قرار می‌دهد و زمینه‌ای را ایجاد می‌کند تا میزان رضایت فرد از ارتباط و تعامل با اجتماع کاهش یابد. از منظر رویکردهای مختلف روانشناسی «حسادت» به عنوان یکی از هیجان‌اتمان از حدود دو سالگی آغاز می‌شود و با رشد طبیعی کودک، ممکن است تا بزرگسالی ادامه پیدا کند و بر طبق الگوهای مختلف فرزندپروری، هنجارهای فرهنگی و اجتماعی ممکن است به صورت‌های مختلفی نمایان شود. حسادت در دوران کودکی پاسخی طبیعی به محرک‌ها، موقعیت‌ها، شرایط خاص محیطی و روابط اجتماعی است و زمانی که فرد احساس کند در حال دست دادن عاطفه یا محبتی است که مالک آن بوده و حال آنکه این دوست داشتن از او دریغ شده، ایجاد می‌شود. می‌توان گفت در الگوی حسادت، غالباً نوعی «ترس» مشهود است که در نامناسب‌ترین